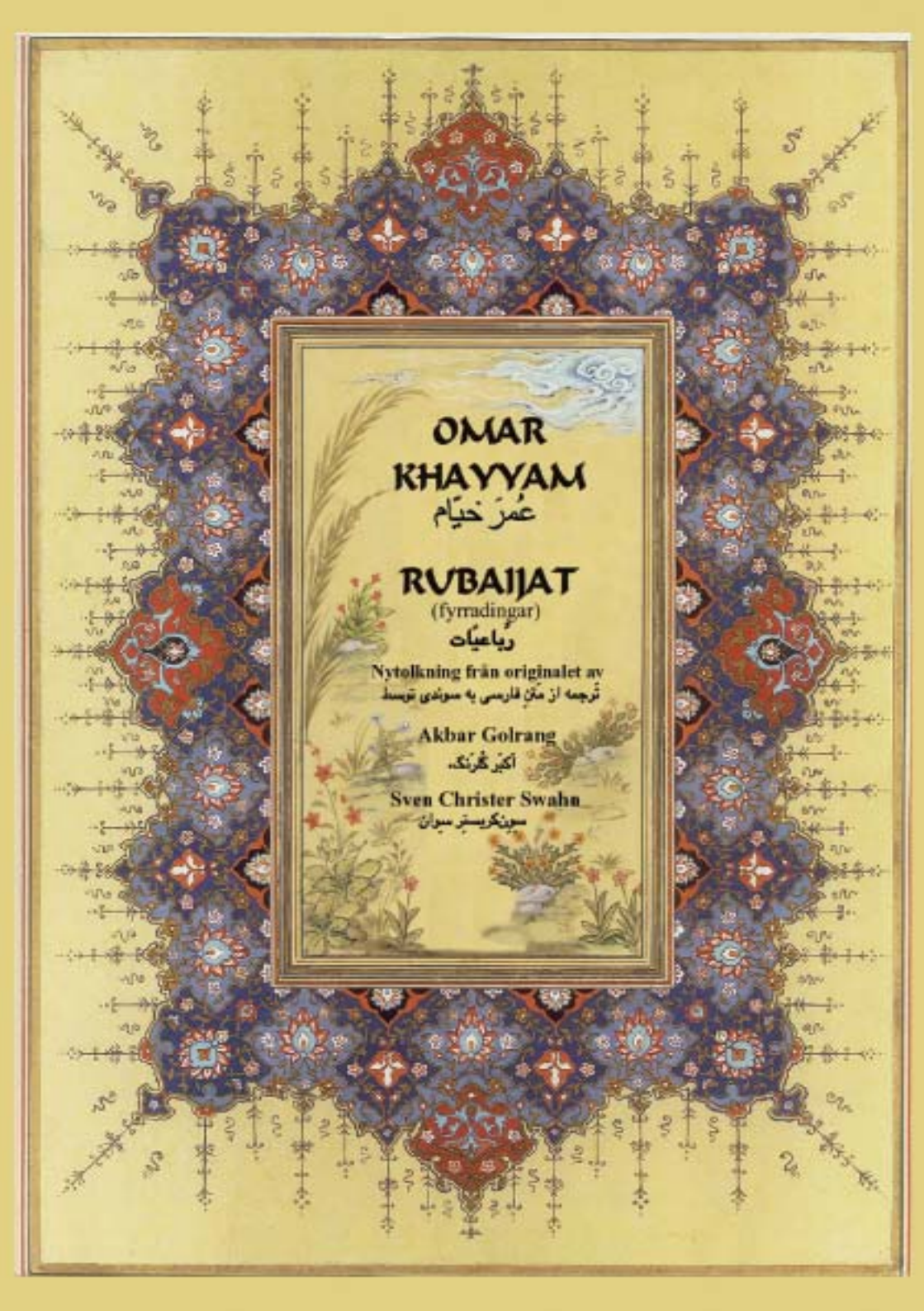
OMAR
KHAYYAM
عُمرَ خیّام
RUBAIJAT
(fyrradingar)
رباعیّات
Nytolkning från originalet av
ترجمه از متن فارسی به سوئدی توسط
Akbar Golrang
اکبر گلرنگ
Sven Christer Swahn
سونکریستر سوان

Till:.....

Från:.....

Ort och datum:.....

SHEILA PUBLISHING HOUSE

OMAR KHAYYAM

عُمَر خَیّام

RUBAIJAT

(Fyrradingar)

رُباعیّات

Nytolkning från originalet av

ترجمه از متون فارسی به سوئدی توسط

Akbar Golrang

اکبر گلرنگ

Sven Christer Swahn

سِون کریستِر سوان

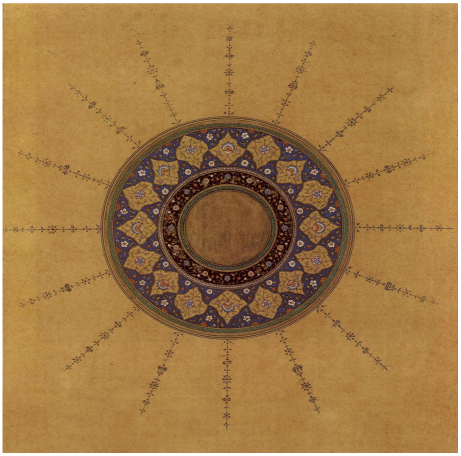

© 2012 Akbar Golrang
Bokförlag: Sheila Publishing House
ISBN 978-91-980004-1-2
ISBN: 9781521955253
Originalets titel: رُباعیّات [Rubaijat]
Originalspråk: Persiska (farsi)
Diktare: Omar Khayyam
Prosatolkning från persiska till svenska: Akbar Golrang
Versifiering: Sven Christer Swahn
Språklig bearbetning: Erik Holst
Omslagsbild: Nasrin Golrang
1:a upplagan utgiven 1996
2:a, lätt bearbetade upplagan 1997
Ny upplaga 2005
4:e, illustrerade upplagan 2007
5:e upplagan utgiven 2022
Kontakter: sheilapublishinghouse@yahoo.com

INNEHÅLL

Förord....9
Kort presentation, sammanställd av Akbar Golrang....11
Rubaijat....17
Drick vin!....19
Vin även efter döden!....49
Njut nuet!....55
Allt är förgängligt....79
Även skönheter och kungar förmultnar....97
Varför måste vi dö?....111
Lycklig är den som dör ung....115
Livet är ingenting....119
Livet är oklart....127
Efterord av Sven Christer Swahn....145
Litteratur i urval....157
Ordförklaringar....161

DRICK VIN!

Du stora krus, du lyckligast av lotter!
Mot dig förbleknar allt vad eljest gott är.
Tre gånger skild från vett och religion
jag äktar, salig, druvans ädla dotter!

1

Att dricka vin och vara glad är min sedvana,
att vara fri från hedendom och religion är min religion.
Jag frågade världens dotter: "Vilka är villkoren för din kärlek?"
Hon svarade: "Mina villkor är ditt glada hjärta."

*

För mig är Vin och sång den bästa tron,
att slippa religion min religion.
Jag sa till världens dotter: "Nämn ditt villkor!"
Hon sa: "Ditt glada hjärtas rena ton."

*

مِی خُوردَن و شاد بوُدَن آئینِ مَن اَست،
فارِغ بوُدَن زِ کُفر و دین، دینِ مَن اَست.
گُفتَم بِه عَروُسِ دَهر: «کابینِ تُو چیست؟»
گُفتا: «دِلِ خُرَّمِ تُو کابینِ مَن اَست.»

2

Att dricka vin och vistas hos skönheten,
är bättre än att tjäna sitt bröd på prydheten.
Om älskaren och den berusade hamnar i helvetet,
då kommer ingen att se paradisets fasad.

*

Asketens kosthåll mättar inte stort.
Hellre då älskog, dans och dricka fort.
Om helvetet tar hand om druckna dårar,
vem skall då skåda paradisets port?

*

مِی خُوردَن و گِردِ نیکوُان گردیدَن،
بِه زان که بِه رِزقِ زاهِدی وَرزیدَن.
گَر عاشِق و مَست دوُزَخی خواهَد بوُد،
پَس روُی بهشت کَس نَخواهَد دیدَن.

3 (??)

Att fördjupa sig i den ändlösa Himlasfären
är som att i tur och ordning smaka på samma bägare.
Sucka inte av sorg när det blir din tur;
drick glatt ditt vin, då denna ordning är ett tvång!

*

Studera rymden, den är inte trång;
den är ett krus, du står i tur en gång.
Sörj inte när det grips av andras händer;
drick vin och gör dig fri från Valvets tvång.

*

دَر دایرهٔ سِپِهرِ ناپیدا غُور،
جامی است کِه جُمله را چشانَند بِه دُور.
نُوبَت چُو بِه دُورِ تُو رَسَد آه مَکُن،
مِی نوُش و بِه خُوش دِلی کِه دُور اَست بِه جُور!

4

Berusad passerade jag förbi vinkrogen igår,
såg en berusad åldring med ett krus på skuldran.
Jag frågade: "O åldring, skäms du inte för din Gud?"
Han sade: "Tyst! Drick! Generositet kommer från Gud!"

*

Jag gick i går med vinstänk på min skrud
och såg en Gubbe följa Vinets bud.
Jag sade: "Skäms du inte för din Herre?"
Han åter: "Drick! Ty full av nåd är Gud."

*

سَرمَست بِه مِی خانه گُذَر کَردَم دوُش،
پِیری دیدَم مَست و سَبوُئی بَر دوُش.
گُفتَم: «ز خُدا شَرم نَداری، اِی پِیر؟»
گُفتا: «کَرَم اَز خُداست، مِی نوُش خَموُش!»

5

De som fastnade i förnuft och definitioner
förspillde sin tid på att tvista om vara eller inte vara.
O du kloke, gå och välj druvors vätska,
då de tvistande trodde de var russin, fast de var omogna!

*

En filosof snärjd av sin tankes snara
förspillt sitt liv på *Vara... Icke vara.*
Min vän, välj vin. Blott filosofer tycker
om druvans kart att: "Det är russin bara."

*

آنان که اَسیرِ عَقل و تَمییز شُدَند،
دَر حَسرَتِ هَست و نیست، ناچیز شُدَند؛
رُو با خَبَرا، تُو آبِ اَنگُور گُزین،
کان بی خَبَران بِه غوُره مَیویز شُدَند!

6

Det lär finnas ett paradis med nymfer och Kausar,
där det finns rinnande vin, mjölk, honung och socker.
Fyll vinglaset och sätt det i min hand;
kontant är värt tusenfalt mer än kredit.

*

Det sägs, en lustgård finns, omfluten av Kausar,
där vin, mjölk, honung flödar för envar.
Fyll strax mitt vinkrus, för det mot min mun;
hellre kontant och nu, än fritt om tusen dar.

*

گُویَند: «بِهِشت و حوُر و کَوثَر باشَد،
جوُی مِی و شیر و شَهد و شَکَر باشَد.»
پُر کُن قَدَح باده و بَر دَستم نِه،
نَقدی زِ هزار نَسیه بِهتَر باشَد!

7

Det sägs att det skall finnas ett paradis med nymfer,
där det finns både vin, mjölk och honung.
Varför så rädd, när vi redan nu väljer vin och älskling,
då det ändå kommer att bli så till slut!

*

Det ryktas om en Lustgård av behag,
där man får älska, dricka vin i fulla drag.
O räds då ej att välja kärlek, vin;
det tycks ju bli just så en vacker dag.

*

گوُیَند: «بِهِشت و حوُر و عَین خواهَد بوُد
و آن جا مِی و شیر و اَنگبَین خواهَد بوُد.»
گَر ما مِی و مَعشوُق گُزیدیم، چِه باک؟
چُون عاقِبَتِ کار چُنین خواهَد بوُد!

8

Det sägs att paradiset gläder med nymfer;
jag säger att vindruvans vätska gläder.
Ta den kontant och låt bli att ta nymfer på kredit;
trummans slag låter vackrast på avstånd!

*

Med houris uppges Eden ge oss fröjd;
med druvans safter är jag fullt förnöjd.
Kontant och nu; och inget på kredit.
Bäst klingar trumman från en fjärran höjd!

*

گوُیَند کَسان: «بِهِشت با حوُر خُوش اَست.»
مَن گوُیم کِه: «آبِ اَنگوُر خُوش اَست.»
این نَقد بِگیر و دَست اَز آن نسیه بِدار،
کاواز ِدُهُل شَنیدَن اَز دوُر خُوش اَست.

9 (??)

Det är bra om du helt flyr från vetenskapens lektioner;
det är bra om du smeker den bedårandes hårlock.
Innan valvet hinner utgjuta ditt blod,
är det bra om du gjuter vindruvans blod i faten!

*

Fly vetenskapens tunga apparat,
följ vännens lockar, inte doktorns prat.
Och, innan Himlen tappat allt ditt blod,
gjut ivrigt vinets blod i dina fat!

*

اَز دَرسِ عُلوُم جُمله بُگریزی بِه،
وَ اَندَر سَرِ زُلفِ دِلبَر آویزی بِه.
زان پیش که روزگار خوُنَت ریزَد،
تُو خوُنِ قِنَینَه دَر قَدَح ریزی بِه.

10

Det är en vacker dag idag och vädret är inte varmt eller kallt;
molnen tvättar oavbrutet dammet av rosengårdens ansikte.
På sitt eget språk talar näktergalen till den gula blomman
högljutt: "Man måste dricka vin!"

*

En vacker dag, ej hett ej kyligt väder,
moln tvättar damm från rosengårdens kläder.
För gula rosen bugar näktergalen.
"Drick vin som jag!" den full av iver kväder.

*

رُوزی است خُوش وِ هَوا نَه گَرَم اَست و نَه سَرد،
اَبر اَز رُخِ گُلزار هَمی شُوئِد گَرد.
بُلبُل بِه زبانِ حالِ خُود با گُلِ زَرد،
فَریاد هَمی کُنَد کِه: «مِی بایَد خَورد!»

11

Det är morgon, låt oss dricka det rosenfärgade vinet,
och krossa det ökända glaset mot stenen.
Vi tar bort handen från våra stora önskningar,
för att smeka den långa hårlocken och gripa lyrans kjol!

*

Det gryr, drick rosenvin ur himlens bål!
Mot stenen kan du krossa glatt din skål.
Smek lockigt hår, slå an din lyras strängar;
vi tar vår hand från stora önskemål.

*

صُبح اَست، دَمی بَر مِی گُلرَنگ زَنیم،
وین شیشهٔ نام و نَنگ بَر سَنگ زَنیم،
دَست اَز عَمَلِ دراز خُود باز کَشیم،
دَر زُلفِ دِراز و دامَنِ چَنگ زَنیم!

12 (??)

Det är väl värt att ta avstånd från allt utom nöjen,
och vinet är mer värt om det ges ur vackra skönheters händer.
Det är väl värt att vara berusad, bohemisk och på villovägar;
en droppe vin är mer värd än allt från måne till fisk!

*

Ta avstånd ifrån allt, men aldrig vin.
Vin ur en älsklings hand är bästa vin.
Drick och far vilse som en vild dervisch;
allt mellan fisk och måne slås av vin!

*

اَز هَرچه به خُرَّمی اَست کوُتاهی بِه.
مِی هَم زِ کَفِ بُتانِ خَرگاهی بِه.
مَستی و قَلَندَری و گُمراهی بِه.
یک جُرعهٔ مِی ز ماه تا ماهی بِه.

13

Drick av det vin som är det eviga livet.
Drick det som är ungdomens nöjeskapital.
Det brinner som eld, men är mot sorgen
uppfriskande som livets vatten. Drick vin!

*

Drick vin, som är av dagar utan tal!
Drick ungdomsårens njutningskapital!
Det brinner som en eld, men är mot sorgen
som livets källa, läskande och sval.

*

زان مِی کِه حَیاتِ جاودانی است، بِخُور!
سَرمایهٔ لَذّتِ جَوانی است، بِخُور!
سوُزَنده چُو آتَش اَست، لِیکَن غَم را،
سازَنده چُو آبِ زندگانی است، بِخُور!

14

Drick vin, då det suddar bort allt och intet,
också sjuttiotvå länders bekymmer.
Ta inte avstånd från detta elixir, som när du dricker
en droppe, suddar bort tusen bekymmer!

*

Drick vin! Det lindrar sorgen inom kort,
ja, sjuttio länders sorg av varje sort.
Försmå då inte denna livets dryck! En droppe
kan tusen små bekymmer sudda bort.

*

مِی خُور کِه ز ِدِل کَثرَت و قِلّت بِبَرَد،
وَ اَندیشهٔ هَفتاد و دُو مِلّت بِبَرَد.
پَرهیز مَکُن ز ِکیمیائی کِه اَز اوُ
یک جُرعه خُوری، هزار عِلّت بِبَرَد!

Omar Khayyam skrev sina dikter i Iran för nästan tusen år sedan, men de är ännu lika populära i stora delar av världen. Hans s.k. "rubaijat", fyrradingar, innehåller såväl jubel över stundens njutning som filosofiskt vemod över tillvarons förgänglighet. Här presenteras var och en av hans rubaijat i tre versioner: en relativt trogen översättning av Akbar Golrang, en någon friare tolkning på vers av Sven Christer Swahn och slutligen originalet, för den som läser persiska._ Erik Holst

"Det är en översättarprestation på mycket hög nivå. Det är först med Swahns rimmade versioner fyraradiga dikter börjar dansa å swensko och kan avge något av den dödsmedvetet livsbejakande hedonism som har gjort originalet odödligt."_ Tommy Olofsson, Svenska Dagbladet

På AMAZON
ISBN-13 : 978-1521955253